N°. 98. 1834.

BREDASCHE
Staat-, Letterkundig-
Nieuws-
Vrijdag.

COURANT.
en Wetenschappelijk
Blad.
25 April.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Gisteren heeft de belgische kamer van afgevaardigden, na haar jongst adjournement, weder voor het eerst zitting gehouden. In de verwachting, dat er eenige mededeelingen door de bewindslieden wegens het in den tusschentijd voorgevallene, zouden worden gedaan, of deswege ernstige debatten mogten plaats hebben, waren de beide tribunes met toeschouwers gevuld en de vreemde gezanten voor zooveel er te Brussel zijn in hunne loges tegenwoordig. Kort nadat de zitting geopend was, vroeg de minister *Rogier* dan ook met de daad het woord, om als hoofd van het binnenlandsch bestuur, dezelfs gedrag bij de jongste plundertooneelen te Brussel te regtvaardigen. Na een vrij uitvoerig verhaal van de oorzaken der eerste plundertooneelen, die hij voornamelijk aan de buitensporigheden der dusgenoemde orangistische drukpers weet, en van de plunderingen zelve met hetgeen daarbij gepaard had gegaan, besteedde hij het tweede gedeelte zijner redevoering voor de verdediging der maatregelen en het gedrag der autoriteit. De burgerwacht, wier bestemming voornamelijk het beteugelen van binnenlandsche onlusten is, was den 5den opgeroepen geworden, doch in gering aantal opgekomen, deels ter oorzake derzelver verval, deels uit vrees van niet door de troepen te worden ondersteund, het meerendeel, zeide de minister, uit afkeer voor de personen wier woningen bedreigd werden. De gedragingen van het ministerie waren door de acten in den *Moniteur* opgenomen, genoeg bekend; men had in tijds, — namelijk des zondags morgens, — versterking gevraagd, en toen het dadelijk bestuur des middags ten een uur verklaarde de wanorden niet te kunnen beteugelen, had de raad van ministers de militaire autoriteit met die zorg belast. Naar de meening van den minister hadden de onderscheiden autoriteiten, en bepaaldelijk de ministers dus alles gedaan, wat van hen afhing. De werkeloosheid der militairen, zeide de heer *Rogier* al verder, moest aan verschillende oorzaken worden toegeschreven. Zij meenden niet buiten requisitie der plaatselijke autoriteit te mogen ageren, ten deze tijden van samenrotting en plundering geen onderscheid makende; en ten andere kon de heer *Rogier* zeggen, dat wanneer een officier iets ernstigs tegen den plunderenden hoop voor had, zonder het bijwezen der plaatselijke autoriteit, dezelve uitgejouwd en als een verrader behandeld werd, 't geen deze, gedachtig hoe het met degenen was gevaren die in 1830 den degen tegen het volk getrokken hadden, van elken maatregel terughield; en die meening en deze vrees bestonden zelfs bij de hoofdofficieren, zoodat men later, bij eene instructie van den 11den dezer, hunne wijze van gedrag, in zoonige omstandigheden, nader had gemeend te moeten bepalen. Overigens vermeende de minister dat het garnizoen, in den beginne uit 2383 man bestaande, te zwak ter beteugeling der wanorden zou geweest zijn, en bragt hij, even als reeds door de ministeriele bladen is gedaan, daartoe ten voorbeelde de plunderingen aan in 1831 in de fransche hoofdstad gepleegd, toen eene gewapende magt van 200 hij opgaf 70,000 man nationale garden en linietroepen, de verwoesting van het aartsbisschoppelijk paleis niet had kunnen voorkomen. Eindelijk werden door den heer *Rogier* de schaden der 17 geplunderde woningen, waaronder zeker de helft van den eersten rang zijn, op niet meer dan 300,000 franken geschat, en zeide hij ten slotte, zich op het oordeel der kamer met vertrouwen te verlaten.

Na den heer *Rogier* nam de heer *Lebeau*, minister van justitie, het woord, met het voorname doel om de jongste willekeurige maatregelen van de uitdrijving zijner vreemdelingen, ofschoon reeds sedert lang in België woonachtig, te verdedigen. Ook hij weet de schuld van al het gebeurde op de zoogenaamde orangistische dagbladen, die, zeide hij, van den vreemdeling bezoldigd, dagelijks zich aan de grofste beleedigingen schuldig maakten. Tegen dit alles had men niets te baat genomen dan het middel van uitdrijving. Het bestuur had zich sedert lang met de vraag bezig gehouden, of de wet van 28 Vendemiaire jaar 6 nog van kracht was, en algemeen waren de ministers, na rijpe overweging der daar tegen ingebragte bedenkingen, van haar voortdurend bestaan overtuigd geworden. De heer *Lebeau* zou met het betoogen daarvan wachten tot de wettigheid der wet mogt betwist worden. Na voorts nog over de pligten der gastvrijheid te hebben uitgeweid, eindigde hij met zich voor te behouden op de wettigheid dier maatregelen terug te komen, tot welke aanpasig in den raad van ministers was besloten. Hij was voorts bereid de lijst der gebannenen over te leggen.

Tot het drukken van de beide rapporten der ministers werd door de kamer besloten. Er ontstond vervolgens eene korte doch scherpe woordenwisseling over het bepalen van den dag van discussie der gedane rapporten, die eindelijk op Donderdag werd bepaald. De heer *Trentesegux* verlangde dat bij de lijst der gebannenen de motieven van derzelver proscriptie wierd gemeld, waartoe de heer *Lebeau* weinig genegenheid betoonde. De heer *Dumortier* scheen de wettigheid van den maatregel te betwijfelen.

— Te Luik heeft de maatregel van verbanning den heer *Debelin*, redacteur van het dagblad *le Mathieu Laensbergh*, beweegt zich bij de regtbank en refereert daartegen verzet.

Te Antwerpen heeft de procureur des konings, ter zake de uitspraak van den president der regtbank van eersten aanleg, die de wet van Vendemiaire jaar 6, vervallen heeft verklaard en verbod gedaan aan het besluit tot uitdrijving van den heer *Cramer* gevolg te geven, geappelleerd.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 97; Braz. 72⅝; Sp. perpet. 64½; ½, ¼; 3 pCt. 41¾; Uitgest. 14⅜; Sicil. 92⅝; Rom. L. 93.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten April.

De *Moniteur* houdt heden een berigt, dat de diensttijd van den generaal *Aymard*, als luitenant-generaal, tot 's konings leedwezen niet vergund heeft, dien verdienstelijken officier, even als den prefect van de Rhone, den heer *Garnarin*, tot het pairschap te kunnen heffen; maar dat daartoe tegen de maand September aan den eisch der wet zou zijn voldaan.

— Het *Journal de Paris*, hetwelk gehouden wordt van meer bijzonder de meening van het hof uit te drukken, hield heden een zeer bevredigend artikel aan de onderscheidene partijen gerigt, hetwelk algemeen genoegen schijnt te hebben gedaan. Men las daarin onder anderen het volgende:

» In al hetgeen over onze betreurenswaardige gebeurtenissen gezegd en geschreven is, hebben wij voor 't minst dit vertroostende gedachte gevonden, dat, met uitzondering van het klein getal onverbeterlijke partijzuchtigen die tot deze verschrikkelijke tooneelen aanleiding gaven, iedereen eenstemmigheid zoowel als uit voorzigtigheid deze uitspraak aanlegs veroordeelt en zeer sterk veroordeelt; dat iedereen van derzelver magteloosheid overtuigd is, iedereen verontwaardigd over derzelver afgrijselijk bedrijf.

» De burgeroorlog, de regeringloosheid liggen verslagen. De revolutionnaire geest is voor altijd bezweken onder de barrikaden die zij opgerigt had.

» Vrede voor een oogenblik aan hen, die, naar onze innige overtuiging, door hunne openlijke en geheime provocatien, deze noodlottige schokken hebben verwekt! Vrede aan hen, die uit naam der factien, ons den slag beloofd hadden, welken zij tegen de maatschappelijke orde komen te verlieren! Vrede aan de roekelooze sophisten, die beloofd hadden hunne ondersteuning te leenen aan die zich tegen de wetten der maatschappelijke orde wilden verzetten, en hun van de tribune het teeken van den tegenstand hadden gegeven. Wij twijfelen er dan, of hun geweten na het gebeurde wel gerust zij, en laten hunne straf aan de openbare denkwijze over.

» Parijs, sedert vier jaren door het oproer 't onderst boven gekeerd, heeft zijn handel belemmerd, het leven zijner burgers in gevaar gebragt gezien, door hetgeen men van onder het puin der jongste barrikaden heeft opgeraapt. Lijon is tweemalen binnen veertig jaren tijds, door de of zegevierende of bezweken revolutionnaire regeringloosheid verwoest geworden! schrikwekkend voorbeeld van 't geen in weerwil zijner laagheid, de geest van wanorde vermag, zoo lang de openbare denkwijze zich niet met kracht tegen dezelve verklaard heeft! De zege blijft en zal altijd ten laatste blijven aan de zijde van de orde en de wetten, maar wij hebben op dit oogenblik het treurig voorbeeld voor ons van den prijs waarvoor dezelve is gekocht!

» De nieuwe aan de kamers voorgestelde wetten, tegen degenen die gerugd mogten zijn hunne treurige rol weder te aanvaarden, zonden voldoende zijn tot stuiting van derzelver geringste pogingen, indien de algemeene afkeuring hen al niet weerhield. Wij twijfelen niet aan de aanneming dezer wetten, welker verdadigung, door een zonderling gevolg van den toestand, waarin de concessien der oppositie aan de oorustetokers gedaan, dezelve geplaatst heeft, de oppositie als het ware zich wel genoodzaakt heeft gezien op zich te nemen. Deze wetten, ten stipste de grondbeginselen onzer constitutie verdedigende, zullen in de handen van het bewind een genoegzaam wapen zijn tegen de toekomstige rustverstoorders."

— De beide wetgevende kamers, hebben zich heden met de behandeling van financiele wetten bezig gehouden.

— Het is aan de police gelukt door een toeval den berachten redacteur van de *Tribune*, *Armand Marrast* in handen te krijgen. Derzelver agenten te Gray, op acht uren afstands van Parijs, bij zekeren heer *Lianza* onderzoek doende naar den voormaligen se-

cretaris van de societeit *Aide-toi le ciel t'aidera*, den heer *Marchais*, vonden aldaar niet dezen, maar wel gemelden *Marrast*; dezelve ligt onder beschuldiging van tot oproer, van werkdadigheid gevolgd, te hebben aangezet, waarop bij het strafwetboek de doodstraf is bepaald. Naar een der andere redacteurs van de *Tribune*, den heer *Cavaignac* wordt door de policie nog onderzoek gedaan, hij bevond zich ten huize van den heer *Guinard*, op den oogenblik, dat men dezen kwam arresteren, en ontsnapte in de verwarring.

— Regtstreeksche berigten uit Lyon van den 17den, door den *Courrier de Lyon* gegeven, luiden dat de toestand der stad dagelijks geruststellender werd. Zij verloor meer en meer van haar oorlogzuchtig voorkomen; de meeste barrikaden waren opgeruimd. Evenwel waren de voornaamste punten nog steeds door de troepen bezet, die er nacht en dag bivouakkeerden. Een artillerie-park van veldgeschut, met twee zware stukken en twee achtduims houwitsers stonden bij dezelve in gereedheid. Nog steeds kwamen er van alle zijden troepen aan, zoodat men berekende dat er weldra niet minder dan 40,000 man in en om Lyon zouden gelegerd zijn.

— Te Nimes hebben de republikeinen ook eenige revolutionnaire pogingen gedaan.

— Het *Journal des Débats* vermeldt dat alhier regtstreeksche tijdingen uit Madrid van den 15den dezer zijn ontvangen, als wanneer het in die hoofdstad rustig was. Men zag er toen ieder oogenblik het decreet van de bijeenroeping der cortes te gemoet. Volgens andere berigten zou de text van het decreet reeds werkelijk alhier zijn ontvangen. De bijeenkomst was tegen den 15den Junij bepaald.

— Ter beurze waren verontrustende geruchten in omloop wegens op handen zijnde onlusten in Engeland. — De notering is als volgt geweest: 5 pCt. kont. en op tijd 104,05; 3 pCt. kont. en op tijd 77,70; Nap. renten kont. 94,75; op tijd 94,80; Sp. perpet. kont. 66⅞; op tijd 66¾; 3 pCt. kont. 41; op tijd 41⅛; Cortes, geopend 27¼.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten April.

Van regeringswege is nog nader geantwoord op de bedenkingen, waartoe de financiële voordragten van wet in de afdeelingen van de tweede kamer andermaal aanleiding gegeven hadden. Ten aanzien van het eerste ontwerp tot aflossing der obligatien, rentende 6 ten honderd, heeft men te kennen gegeven, dat men aan den vrij algemeenen wensch, om den uiterlijken termijn van aflossing *bij de wet* te zien bepalen, daarom alleen niet heeft toegegeven, vermits men door eene juiste tijdsbepaling zoude kunnen worden gedwongen, om, bij buitengewone en onvoorziene gebeurtenissen, op eene schadelijke wijze zich de fondsen te verschaffen, welke die aflossing moeten verzekeren; en men al verder gemeend heeft bij de verklaring te moeten blijven, dat de aflossing, na behoorlijke tijdige bekendmaking, zoo spoedig doenlijk zal plaats hebben, en daarbij de stellige verzekering te kunnen voegen, dat, zonder de bedoelde zeer buitengewone omstandigheden, de aflossing zal worden bewerkstelligd vóór de aanstaande bijeenkomst der vergadering, in de maand October dezes jaars.

Nopens de voordragt van wet omtrent de schatkistbilletten is geantwoord, dat de herhaalde aandrang, om toch nog kleinere schatkistbilletten, dan van *f* 600, te zien daarstellen, geleid heeft tot eene bijvoeging, welk eenig gemak in het gebruik kan geven, doch overigens aan den aard der schatkistbilletten geene verandering toebrengen zal. Deze bijvoeging strekt namelijk, om in art. 2 te bepalen, dat er, behalve schatkistbilleten van *f* 600, ook billetten van *f* 300 en *f* 150 zullen worden uitgegeven.

— Bij resolutie van 22 Maart jl., heeft Z. Exc. de minister van financien, uit aanmerking van de nuttigheid, welke, onder de vorige wetgeving op de personele belasting, verbonden is geweest aan het houden van registers der elementen van de jaarlijksche aanslagen in gezegde belasting, goedgevonden te bepalen, dat een register, als boven bedoeld, op de kantoren van alle de ontvangers der directe belastingen, zoodra mogelijk, zal moeten worden aangelegd, en van jaar tot jaar bijgehouden, overeenkomstig het door het departement van financien geleverde model, waarvoor het materieel ook door dat departement zal worden bekostigd.

— Gelijk vroeger was aangekondigd, heeft woensdag 23 April te Amsterdam het examen plaats gehad voor de kweekelingen van het instituut voor blinden aldaar. Een gezang, waarvan de woorden door den heer *H. H. Kleyn*, en de muzijk door den heer *J. W. Wilms*, vervaardigd waren, opende de plegtigheid. Hierna trad de hoogleeraar *W. Frolik* in de plaats op van den ongeletden voorzitter, zijnen vader, den hoogleeraar *G. Frolik*, en droeg een verslag voor, betreffende den toestand des instituuts sedert den jare 1829. Dit werd afgewisseld door eenen tusschenzang, uitgevoerd door de kweekelingen, waarop het eigenlijke examen volgde. Nu hervatte de hoogleeraar *W. Frolik* het woord, en werd de aan ieders verwachting beantwoordende plegtigheid met eenen slotzang besloten.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten April.

In berigten uit Zwitserland van den 15den door den *Schwabischen Merkur* gegeven, wordt versekerd dat er in het kanton Bern iets buitengewoons scheen te worden voorbereid. In het oog vallend, was het voor den oppervlakkigen beschouwer, althans was het, hoe de bladen van het kanton in de jongste weken met voordacht de verontrustendste geruchten over den toestand van het gewest verspreidden. Naar hun beweren werd hier in 't geheim van wapenen voorzien, legden de patriciers de meest verdachte bedrijvigheid aan den dag, en ruitten vele derselven zich te Neuenberg tot een' aanval tegen Bern te beproeven; hoezeer alles werd in 't werk gesteld om het te doen voorkomen als had Zwitserland deze reactie te beduchten der gevallene aristocratie en duchten. Deze losse vadien intusschen in het kanton Bern bij het volk maar al te veel geloof gevonden en heerschte er dien tengevolge onder dezelve eene verbittering tegen de gewaande zamenzweerders, die voor treurige gevolgen deed vreezen. — Zoo men verhoopen had, was in het bisdom Basel een aanzienlijk deel der gewapende maatschap opgezocht en gevonden.

— Naar een Bernsch blad, de *Republikein*, meldt, zouden de Polen die aan den inval in Savoijen hebben deel genomen, eindelijk bedacht zijn om het Zwitsersch grondgebied te verlaten; bereids waren tien derzelven uit het kanton vertrokken.

— Berigten uit Napels van den 5den dezer melden, dat de rust aldaar onverwacht gestoord is geworden. Van een eenvoudigen woordentwist tusschen een gendarme en een soldaat der te Napels in garnizoen liggende Siciliaansche troepen, kwam het tot dadelijkheden, waarbij zich van wederzijden meerdere militairen voegden. Ten laatste ontstond er een ernstig gevecht tusschen de mariniers, de gendarmen en de Sicilianen, die de treurigste gevolgen had kunnen na zich sleepen. Alle winkels in de wijk waar het voorval plaats had werden gesloten, en eerst na een paar uren worstelens gelukte het, de vechtenden te scheiden en de schuldigen in hechtenis te nemen. Een twintigtal soldaten werden er gekwetst en drie bleven er dood op de plaats. De ijver tot rustherstelling van de overige troepen der bezetting wordt zeer geroemd.

— Te Rome is de baron *Rothschild* van Napels aangekomen en in die plaats met onderscheiding behandeld. Zijne tegenwoordigheid gaf tot vele, welligt zeer ongegronde vermoedens aanleiding.

— In berigten uit Weenen tot den 14den loopende wordt gemeld, dat de nadere bekendheid van de verandering in het Fransch ministerie de eerst gerezen ongerustheid weder weg genomen had, wijl men door die verandering van personen tevens het stelsel niet veranderd achte. Men had te Weenen ook tijding bekomen van de jongste onlusten te Brussel en meende, dat zoodanige voorvallen welligt nadeelig op de onderhandelingen te Biberich konden werken, die overigens tot heden naar wensch gingen. De conferentien van het minister-congres schenen zich thans voornamelijk te bepalen tot het onderzoek der gebreken, die in de duitsche staatsregelingen waren ingeslopen of daarin steeds bestaan hadden, met het inzigt dezelve zoo veel mogelijk te verbeteren.

In de week te voren was de generaal *Wallmoden* uit Italie te Weenen aangekomen. Door diens aankomst was thans het aantal generaals voltallig, welke door den keizer bestemd waren om eene commissie uit te maken, belast om de door den generaal *Radetzky* voorgeslagene verbeteringen te onderzoeken, ten einde die na erkende doelmatigheid op het gehele oostenrijksche leger toe te passen.

— Berigten uit Nauplia van den 15den Maart te Weenen ontvangen, melden, dat koning *Otto* voor een veertien dagen naar Athene was vertrokken. Te Weenen wilde men, dat van daar eerlang een' zaakgelastigde naar Griekenland zoude worden gezonden.

— Den 15den *April* waren te Weenen genoteerd: 5 pCt. Metall. 97⅞; 4 pCt. 88; Bankactien 1240, 40½.

MET HOOGE TOESTEMMING.

J. PERICINI en Gebr. HEILMANN, Italiaansche en Hoogduitsche Zangers, hebben de eer het kunstminnend publiek dezer stad en omstreken te verwittigen, dat zij op aanstaanden Maandag, den 28sten dezer, een VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL CONCERT zullen geven, in de zaal van het lokaal AMICITIA in de Schoolstraat alhier, waarvan het programma nader zal worden bekend gemaakt. — De toegang-billetten à *f* 1,00 zijn van heden af verkrijgbaar gesteld bij de Uitgevers dezer, en op den dag van het Concert aan het bureau van opgemeld lokaal.

BEKENDMAKING.

Het HEEMRAADSCHAP van den ROZENDAALSCHEN en STEENBERGSCHEN VLIET, zal, op Donderdag den 1sten Mei 1834, des voormiddags ten 12 ure, in het raadhuis te Steenbergen, onder nadere goedkeuring, publiek, bij inschrijving en opbod aanbesteden:

Het verrigten van eenige VERNIEUWINGEN en REPARATIEN aan de Digtingswerken van de Rivier *den Rozendaalschen en Steenbergschen Vliet*, met de leverantie der daartoe benoodigde Materialen; mitsgaders het vetten ORGOUWEN van de *Sluistuchte-Wonings* aan het Rozendaalsche Sas, en het plaatsen van een SCHUURTJE aldaar.

De bestekken en de condities van aanbesteding liggen ter visie ten raadhuize te Steenbergen en bij den Sluismeester aan het Benedene- of Steenbergsche Sas, wat het eerste werk aangaat, en wat het tweede betreft, bij den Sluismeester van het Rozendaalsche Sas.

Geene inschrijvings-billetten, dan die, welke op zegel geschreven zijn, zullen worden aangenomen.

Regt het oogt.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

IN PLAATS VAN HET EERSTEN VAST OPTREDEN, VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te London, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en London, iedere Woensdag en Zaturday, zijnde zulks van Rotterdam bepaald op

Zaturday den 26. April, des namiddags ten 12 ure.
Woensdag » 30. » » namiddags 2 » »

Nadere inlichtingen bij de Agenten W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.